

Sygn. akt *XVII AmE 256/17*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 grudnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia SO Dariusz Dąbrowski
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Jadwiga Skrzyńska

po rozpoznaniu w dniu 18 listopada 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N.

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 31 lipca 2017 roku Nr D.. (...)(...)

- zmienia decyzję Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 31 lipca 2017 roku Nr D.. (...)(...) w pkt 1. ten sposób, że przyjmuje, iż (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w N. naruszyła obowiązek opisany w pkt 1. w dniach 12 sierpnia 2015 roku i 31 sierpnia 2015 roku;
- zmienia decyzję Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 31 lipca 2017 roku Nr D.. (...)(...) w pkt 2. ten sposób, że obniża nałożoną na (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w N. karę pieniężną do wysokości 1665 zł (jeden tysiąc sześćset sześćdziesiąt pięć złotych),
- znosi wzajemnie koszty postępowania między stronami.

SSO Dariusz Dąbrowski

Sygn. akt XVII AmE 256/17

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 31 lipca 2017 r. znak: D.. (...)(...), na podstawie art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a, w związku z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 220 z późn. zm.), w związku z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz. U. z 2007 r. Nr 133 poz. 924), oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257) w związku z art. 30 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w dniu 4 lipca 2016 r., na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy -Prawo energetyczne, w sprawie wymierzenia (...) Spółce z

ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N. kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r., orzekł, że Przedsiębiorca w dniach 10 - 12 sierpnia 2015 r. oraz w dniu 31 sierpnia 2015 r., w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego przy ul. (...) w N., naruszył obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy i za to działanie wymierzył mu karę pieniężną w kwocie 53 491,00 zł.

Od powyższej decyzji odwołanie złożyła strona powodowa, zaskarżając ją w całości. Przedmiotowej decyzji zarzucono naruszenie:

1. art. 11d. ust. 2 ustawy - Prawo energetyczne poprzez błędną interpretację i przyjęcie, że Skarżący nie miał podstaw do niezastosowania się do wprowadzonych ograniczeń w poborze energii, podczas gdy wykonanie obowiązku wynikającego z wprowadzonych ograniczeń doprowadziłby do bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia osób,
2. art. 56 ust. 6 ustawy - Prawo energetyczne poprzez jego niezastosowanie w całości,
3. art. 56 ust. 6a ustawy - Prawo energetyczne poprzez jego niezastosowanie,
4. § 3 ust. 4 pkt 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła, poprzez błędną interpretację i przyjęcie, że norma prawa zawarta w przepisie podlega stosowaniu wyłącznie przez przedsiębiorstwa energetyczne, podczas gdy § 3 ust. 4 pkt 1 ma moc powszechnie obowiązującą i podlega stosowaniu również przez odbiorców w rozumieniu ustawy- Prawo energetyczne,
5. art. 6 ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego poprzez naruszenie zasady praworządności,
6. art. 8 ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego poprzez naruszenie zasady pogłębiania zaufania obywateli do organów administracji publicznej,
7. art. 11 ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego poprzez niewyjaśnienie przyczyn nieuwzględnienia wyjaśnień Skarżącego dotyczących przyczyn niezastosowania się do ograniczeń w poborze energii,
8. art. 80 ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego poprzez nieuwzględnienie wszystkich okoliczności mających wpływ na zasadność wymierzenia kary, możliwości odstąpienia od jej wymierzenia kary oraz jej wysokość.

Jednocześnie wniesiono o:

1. wstrzymanie wykonania decyzji zgodnie z art. 479⁵² Kodeksu postępowania cywilnego,
2. uchylene przedmiotowej decyzji oraz umorzenie postępowania w sprawie,
3. ewentualnie, z ostrożności procesowej, w razie nieuwzględnienia wniosku spod pkt. 2, wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez zastosowanie odstąpienia od wymierzenia kary zgodnie z art. 56 ust 6a ustawy- Prawo energetyczne,
4. ewentualnie, z ostrożności procesowej, w razie nieuwzględnienia wniosku spod pkt. 2 i 3, wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez zmniejszenie kary nałożonej przez Prezesa URE do minimalnej wysokości, mającej zastosowanie w przedmiotowym zakresie.

Ponadto wniósł o zwrot kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty od pełnomocnictwa (w kwocie 17 zł) według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 10 sierpnia 2015 r. (...) S.A. z siedzibą w K. (dalej: (...)), pełniące funkcję Operatora Systemu Przesyłowego (dalej: OSP) w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości spowodowanych wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16d ustawy – Prawo energetyczne i wprowadziły od godziny 10:00 ograniczenie w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. /okoliczność bezsporna/

Dnia 10 sierpnia 2015 roku (...) S.A. powiadomiły Ministra Gospodarki o wystąpieniu zagrożenia, podjętych działaniach oraz zgłosiły konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 ustawy – Prawo energetyczne. /okoliczność bezsporna/

Rada Ministrów 11 sierpnia 2015 roku wydała rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136, wprowadzając ograniczenia w okresie od dnia 11 sierpnia 2015 roku od godziny 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 roku do godziny 24:00. /okoliczność bezsporna/

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N. jest odbiorcą energii elektrycznej dostarczanej do obiektu zlokalizowanego przy ul. (...) w N.. W okresie obowiązywania ograniczeń przedsiębiorcę wiązała z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. Umowa o świadczenie usług dystrybucji / (...)/ NR (...) zawarta w dniu 21 grudnia 2009 r. Zgodnie z ww. umową moc umowna odbiorcy określona została na poziomie 2,400 MW a moc bezpieczna na poziomie 0,300 MW. /k. 11-16 akt adm./

(...) przedstawił Prezesowi URE zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązującym w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. W oparciu o powyższe dane zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do punktu poboru energii elektrycznej zlokalizowanego przy ul. (...) w N.. /okoliczność bezsporna, k. 3 - 4 akt adm./

Pismem z dnia 4 lipca 2016 r. Prezes URE zawiadomił Przedsiębiorcę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej za niedostosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i wezwał go do złożenia wyjaśnień. /k. 1-2 akt. adm./

W piśmie z dnia 28 lipca 2016 r. Przedsiębiorca przedstawił swoje stanowisko w sprawie. Wskazał, że natychmiastowe zastosowanie się do ograniczeń nie było możliwe, ponieważ mogło spowodować: (1) uszkodzenie lub zniszczenie obiektów technologicznych, (2) skażenie powietrza i zagrożenie bezpieczeństwa pracowników, (3) utrata kluczowych klientów z branży spożywczej i przemysłowej z powodu niewykonania zobowiązań. Przedsiębiorca wyjaśnił, że nie miał wiedzy o wprowadzeniu ograniczeń w poborze energii. /k. 8-10 akt adm./

W piśmie z dnia 16 grudnia 2016 r. Przedsiębiorca również zajął stanowisko w sprawie. Podniósł, iż w trakcie obowiązywania zapisów umowy o świadczenie usługi dystrybucyjnej nr (...) z dnia 21 grudnia 2009 r. zwrócił się o zwiększenie mocy przyłączeniowej o 400 kW. Wyjaśnił, że moc przyłączeniowa o wartości 3500 kw została przyjęta na podstawie zapisów Umowy o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej obiektu nr (...). /k. 51-54v, 59-59v akt adm./

Informacje o wielkości danych dotyczących Odbiorcy wynikające z Planu prowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które obowiązywały Odbiorcę w okresie od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r., zostały przekazane Odbiorcy przez (...) pismem z dnia 27 lipca 2014 r. Przedmiotowe pismo zostało wysłane jako

list zwykły, w ramach masowej korespondencji. (...) nie dysponuje potwierdzeniem jej doręczenia. Do operatora nie wpłynął zwrot tej korespondencji. /k. 71, 75v – pozycja 374, 81, akt adm./

Odbiorca przekroczył obowiązujące go – zgodnie z planem wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii – wartości poboru mocy w poszczególnych stopniach zasilania w następujący sposób:

- a) 10 sierpnia 2015 r. łącznie 11,2680 (MW w godzinie);
- b) 11 sierpnia 2015 r. łącznie 6,0075 (MW w godzinie);
- c) 12 sierpnia 2015 r. łącznie 0,3505 (MW w godzinie);
- d) 31 sierpnia 2015 r. łącznie 0,2045 (MW w godzinie).

Łącznie, dla wyżej wymienionego okresu Odbiorca przekroczył 17,8305 MW w godzinie. /k. 3, 4 akt adm./

Powód w poprzednim roku podatkowym (2016 r.) osiągnął przychód (przychód netto ze sprzedaży zrównane z nimi pozostałe przychody operacyjne oraz przychody finansowe) w wysokości(...) zł. /Rachunek zysków i strat, k. 67 akt adm./

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym i sądowym oraz fakty powszechnie znane, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie w części dotyczącej możliwości ustalenia przez powoda popełnienia deliktu administracyjnego w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r.

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 1 pkt 3a) Prawa energetycznego karze pieniężnej podlega ten kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3.

W myśl art. 11 ust. 1 Pe, w przypadku zagrożenia:

- 1) bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo-energetycznym,
- 2) bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej,
- 3) bezpieczeństwa osób,
- 4) wystąpieniem znacznych strat materialnych

- na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła.

2. Ograniczenia w sprzedaży paliw stałych polegają na sprzedaży tych paliw na podstawie wydanych odbiorcom upoważnień do zakupu określonej ilości paliw.

3. Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła polegają na:

- 1) ograniczeniu maksymalnego poboru mocy elektrycznej oraz dobowego poboru energii elektrycznej;
- 2) zmniejszeniu lub przerwaniu dostaw ciepła.

4. Ograniczenia wprowadzone na zasadach określonych w ust. 2 i 3 podlegają kontroli w zakresie przestrzegania ich stosowania.

5. Organami uprawnionymi do kontroli stosowania ograniczeń są:

- 1) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki - w odniesieniu do dostarczanej sieciami energii elektrycznej;
- 2) wojewodowie - w odniesieniu do paliw stałych oraz ciepła;
- 3) organy właściwe w sprawach regulacji gospodarki paliwami i energią, o których mowa w art. 21a - w odniesieniu do jednostek wymienionych w tym przepisie.

6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń, o których mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę znaczenie odbiorców dla gospodarki i funkcjonowania państwa, w szczególności zadania wykonywane przez tych odbiorców.

6a. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 6, określa w szczególności:

- 1) sposób wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła, umożliwiający odbiorcom tej energii i ciepła dostosowanie się do tych ograniczeń w określonym czasie;
- 2) rodzaje odbiorców objętych ograniczeniami w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła;
- 3) zakres i okres ochrony odbiorców przed wprowadzonymi ograniczeniami w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła;
- 4) zakres planów wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła oraz sposób określania w nich wielkości tych ograniczeń;
- 5) sposób podawania do publicznej wiadomości informacji o ograniczeniach w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła.

7. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła, w przypadku wystąpienia zagrożeń, o których mowa w ust. 1.

8. Przedsiębiorstwa energetyczne nie ponoszą odpowiedzialności za skutki ograniczeń wprowadzonych rozporządzeniem, o którym mowa w ust. 7.

9. Minister właściwy do spraw energii informuje niezwłocznie Komisję Europejską i państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym o:

- 1) wprowadzonych ograniczeniach, o których mowa w ust. 7, w zakresie dostarczania i poboru energii elektrycznej;
- 2) podjętych działaniach i środkach dla usunięcia stanu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, o których mowa w art. 11c ust. 2 i 3.

Zgodnie z treścią art. 11c ust. 3 „Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw energii oraz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7”.

Natomiast art. 11d ust. 3 stanowi, że „W okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia.”

W przedmiotowej sprawie powód nie dostosował się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w obiekcie zlokalizowanym przy ul. (...) w N.. W dniu 10 sierpnia 2015 r. wartość przekroczenia wyniosła łącznie 11,2680 MW w godzinie, w dniu 11 sierpnia 2015 r. 6,0075 MW w godzinie (ograniczenia wprowadzone przez Operatora Systemu Przesyłowego na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe), 12 sierpnia 2015 r. łącznie 0,3505 MW w godzinie oraz 31 sierpnia 2015 r. 0,2045 MW w godzinie (ograniczenia wprowadzone na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z 11 sierpnia 2015 r.)

Kwestia dopuszczania się przez powoda wymienionych naruszeń nie została przez Przedsiębiorcę zakwestionowana i wykazana została przez pozwanego wskazanymi powyżej dokumentami znajdującymi się w aktach administracyjnych.

Przenosząc powyższe regulacje prawne na grunt niniejszej sprawy, stwierdzić należy, że brak było podstaw do nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej za niedostosowanie się do ograniczeń w poborze energii za dni 10 i 11 sierpnia 2015 roku. Przytoczone wyżej przepisy prawa energetycznego nie dają podstaw do uznania, że czyn Przedsiębiorcy stanowi podstawę do przypisania mu popełnienia deliktu administracyjnego.

Jak wskazano powyżej podstawą nałożenia na powoda kary pieniężnej może być naruszenie przez niego przepisów art. 11, 11c ust. 3 i 11d ust. 3 prawa energetycznego. W myśl art. 11d ust. 3 prawa energetycznego, w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia. Zdaniem Sądu, aby można było przypisać powodowi naruszenie tego właśnie przepisu, musiałby on stanowić podstawę wprowadzenia ograniczeń w odbiorze energii. (...) S.A. wprowadziły ograniczenia na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 prawa energetycznego. Tymczasem przepis ten nie stanowi podstawy ukarania w oparciu o art. 56 ust. 1 pkt 3a. Na powyższe zwróciło uwagę także piśmiennictwo. F. E. w komentarzu do Prawa Energetycznego („Prawo Energetyczne. Tom I. Komentarz do art. 1-11s” pod redakcją Mariusza Swory i Zdzisława Murasa, Wolters Kluwer 2016, wyd. 2, s. 1370) wskazał, że „Zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 3a pr.en. karze pieniężnej podlega ten, kto „nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie (...) art. 11c ust. 3”. Przepis art. 11 ust. 3 pr. En. Nie stanowi tymczasem samoistnej podstawy do wprowadzenia ograniczeń, odsyłając w tym zakresie do trybu wprowadzenia ograniczeń określonego w art. 11 ust. 7 pr. En. Niewątpliwie mamy tutaj do czynienia z błędem ustawodawcy, który w normie art. 56 ust. 1 pkt 3a powinien był odesłać do art. 11c ust. 2 pr.en.” Jeżeli zaś ograniczenie w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 roku zostało wprowadzone na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2, a niedostosowanie się do tej normy nie jest penalizowane, to nie można obecnie wywieść odpowiedzialności deliktowej Przedsiębiorcy z art. 11d ust. 3 prawa energetycznego. Przepis przewidujący możliwość nałożenia na podmiot sankcji karnoadministracyjnej wymaga precyzyjnego określenia przez ustawodawcę zasad i przesłanek odpowiedzialności. Przepisy o charakterze karnoadministracyjnym muszą być stosowane w sposób precyzyjny i jednoznaczny.

Mając powyższe na uwadze, wobec tego, że przepisy prawa energetycznego nie przewidują wprost odpowiedzialności za naruszenie ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 prawa energetycznego, brak jest podstaw do ukarania Przedsiębiorcy z tytułu niezastosowania się do ograniczeń w dostawie i poborze energii elektrycznej wprowadzonych przez (...) w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 roku. Dlatego też Sąd w punkcie 1 wyroku zmienił skarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił iż naruszenie miało miejsce w dniach 12 i 31 sierpnia 2015 r.

Wymierzona kara została zmniejszona odpowiednio do wartości przekroczonych w dniach 12 i 31 sierpnia 2015 roku.

Nie ulega wątpliwości, że Przedsiębiorca swoim zachowaniem naruszył ograniczenia w dostawie i poborze energii elektrycznej wprowadzone przez Radę Ministrów na podstawie rozporządzenia z dnia 11 sierpnia 2015 roku, określone w art. 11 ust. 7 prawa energetycznego. Zachowanie to jest niewątpliwie penalizowane na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 11 prawa energetycznego.

Zaskarżonej decyzji Przedsiębiorca zarzucił naruszenie przepisów art. 56 ust. 6 i art. 6a ustawy – Prawo energetyczne, poprzez ich niezastosowanie.

Sąd orzekający w niniejszym składzie podziela ocenę stopnia szkodliwości czynu dokonaną przez Prezesa URE. W pierwszej kolejności należy wskazać, iż zgodnie z treścią art. 56 ust. 6 prawa energetycznego ustalając wysokość kary Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, dotychczasowe zachowanie podmiotu oraz jego możliwości finansowe. Zdaniem Sądu, wszystkie wymienione kryteria zostały ocenione przez pozwanego prawidłowo. Prezes URE słusznie przyjął, że znaczny stopień szkodliwości czynu wyraża się w bezpośrednim wpływie popełnionego przez odbiorcę czynu na niebezpieczeństwo Krajowego Systemu Elektroenergetycznego, co sprowadzało realne zagrożenie bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej w całym kraju. W globalnym wymiarze, w sytuacji zagrożenia dostaw energii elektrycznej zaistniałej w sierpniu 2015 r., nawet niewielkie, choćby pojedyncze przekroczenia obowiązujących wartości poboru energii, miały bowiem ogromne znaczenie dla bezpieczeństwa systemu energetycznego, bo ich suma stwarzała w tym zakresie realne niebezpieczeństwo dla pracy krajowej sieci elektroenergetycznej.

Zgodnie z treścią przepisu art. 56 ust. 6a Pe Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeśli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek. Istotne jest przy tym, że obie przesłanki muszą zostać spełnione łącznie.

Zdaniem Sądu, pozwany trafnie przyjął, że stopień szkodliwości czynu zarzucanego przedsiębiorcy jest znaczny w związku z faktem znacznego wpływu jego czynu na bezpieczeństwo Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. Kara pieniężna została wymierzona za przekroczenie poboru mocy w konkretnych dniach, wobec tego nie jest możliwe przyjęcie że powód zrealizował obowiązek lub zaprzestał naruszenia, ponieważ w tych właśnie dniach miał miejsce stan w którym powód nie dostosował się do wprowadzonych ograniczeń związanych z bezpieczeństwem dostaw energii elektrycznej. Pozwany uwzględnił okoliczność łagodzącą, tj. podjęte przez przedsiębiorcę działania skutkujące zastosowaniem się do ograniczeń w ten sposób, że zawęził podstawę do wymierzenia kary wyłącznie do godzin, kiedy nastąpiło niedostosowanie się do ograniczeń i tylko w takim stopniu, w jakim niedostosowanie miało miejsce.

Co istotne, ograniczenia zostały wprowadzone w związku z wyjątkowo wysokimi temperaturami i obniżeniem stanu wód w zbiornikach wodnych i rzekach, a zatem niewielkie przekroczenia poboru mocy mogły wywołać blackout. Dlatego, tak istotne, ze względów bezpieczeństwa było przestrzeganie ograniczeń wprowadzonych w sierpniu 2015 r. Nawet, jeśli przekroczenia w poborze mocy przez niektóre podmioty nie były wysokie, to biorąc pod uwagę niezastosowanie się do wprowadzonych ograniczeń przez znaczną liczbę odbiorców, kumulacja takich zachowań stanowiła realne zagrożenie dla bezpieczeństwa.

Należy również zauważyć, że powód jest profesjonalistą, wobec tego obejmuje go podwyższony miernik staranności i zwiększone oczekiwania co do umiejętności, wiedzy, rzetelności, zapobiegliwości, zdolności przewidywania jak również znajomości przepisów prawa.

Reasumując, brak było w danym przypadku podstaw do zastosowania instytucji odstąpienia od wymierzenia kary, o której mowa w art. 56 ust. 6a Pe. Powód podejmując decyzję o przekroczeniu dopuszczalnego poboru mocy musi liczyć się z koniecznością zapłaty kary pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe.

Ponadto, jak wskazał Sąd Apelacyjny, rozwiązanie normatywne wprowadzone w przepisie art. 56 ust. 6a p.e. polega na przyznaniu Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki kompetencji do odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej, jeżeli zostały spełnione przesłanki w nim wymienione. Oznacza to, że mimo zaistnienia tych przesłanek decyzja Prezesa Urzędu w tym przedmiocie nie jest decyzją związaną, gdyż ich wystąpienie nie obliguje organu do skorzystania z uprawnienia przewidzianego w tym przepisie, skoro Prezes URE jedynie "może" odstąpić od wymierzenia kary pieniężnej (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 7 września 2016 r., sygn. akt VI ACa 974/15, System Informacji Prawnej LEX nr 2151509).

Zdaniem Sądu, chybiona jest argumentacja powoda oparta twierdzeniu, iż nie miał wiedzy o wprowadzonych ograniczeniach. Podnosił bowiem, iż nie został o nich poinformowany przez Operatora. Powód miał możliwość uzyskania wiedzy o wprowadzeniu ograniczeń z komunikatów radiowych, określających aktualny stopień zasilania, które zgodnie z rozporządzeniem z dnia 23 lipca 2007 r. były nadawane w programie(...) (...) o godzinie 7⁵⁵ i 19⁵⁵. Sąd stoi na stanowisku, iż nawet gdyby przyjąć, że doręczenie nie nastąpiło, to okoliczność ta nie zwalniała powoda z obowiązku zastosowania się do wprowadzonych ograniczeń. Powód zdawał sobie sprawę z faktu, iż jest podmiotem, który podlega ograniczeniom tego typu. Zdaniem Sądu, nieuzyskanie przez powodową spółkę wiedzy o obowiązującym powoda dopuszczalnym poborze mocy w poszczególnych stopniach zasilania w przypadku wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej stanowi wyraz niedołożenia przez odbiorcę energii należytej staranności. Twierdzenie powoda o braku wiedzy o obowiązującym powódca dopuszczalnym poborze mocy nie może stanowić podstawy do zwolnienia strony od odpowiedzialności za niewykonanie obowiązku stosowania się do wprowadzonych ograniczeń.

Ustosunkowując się do zarzutów dotyczący naruszenia przez Prezesa URE przepisów postępowania administracyjnego podniesionych w odwołaniu (art. 6, art. 8, art. 11, art. 80 k. p. a), Sąd Okręgowy podziela utrwalone w judykaturze stanowisko, iż zasadniczo tego typu zarzuty są nieskuteczne przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, ponieważ Sąd ten nie może ograniczyć sprawy wynikającej z odwołania od decyzji Prezesa Urzędu tylko do funkcji sprawdzającej prawidłowość postępowania administracyjnego, które poprzedza postępowania sądowe.

Celem postępowania sądowego nie jest bowiem przeprowadzenie kontroli postępowania administracyjnego, ale merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy, której przedmiotem jest spór między stronami powstający dopiero po wydaniu decyzji przez Prezesa Urzędu. Postępowanie sądowe przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest postępowaniem kontradyktoryjnym, w którym uwzględnia się materiał dowodowy zebrany w postępowaniu administracyjnym, co nie pozbawia jednak stron możliwości zgłoszenia nowych twierdzeń faktycznych i nowych dowodów według zasad obowiązujących w postępowaniu przed sądem cywilnym. Tutejszy Sąd jest sądem cywilnym i prowadzi sprawę cywilną, wszczętą w wyniku wniesienia odwołania od decyzji Prezesa Urzędu w tym wypadku, Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, według reguł kontradyktoryjnego postępowania cywilnego, a nie sądem legalności decyzji administracyjnej, jak to czynią sądy administracyjne w postępowaniu sądowno-administracyjnym. Tylko takie odczytanie relacji między postępowaniem administracyjnym i postępowaniem sądowym może uzasadniać dokonany przez racjonalnego ustawodawcę wybór między drogą postępowania cywilnego i drogą postępowania sądowno-administracyjnego dla wyjaśnienia istoty sprawy (por. np.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 1991 r., sygn. akt III CRN 120/91; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 października 1998 r., sygn. akt I CKN 265/98; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 1999 r., sygn. akt I CKN 351/99; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2001 r., sygn. akt I CKN 1036/98; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2005 r., sygn. akt III SZP 2/05). Sąd Okręgowy uznaje, że nawet gdyby przyjąć, że w postępowaniu administracyjnym doszło do uchybień proceduralnych, to zarzuty w tym zakresie nie mogą być skuteczne, o ile uchybienia te mogą być sanowane w toku postępowania sądowego mającego na celu merytoryczne rozstrzygnięcie sporu, bowiem tutejszy Sąd zobowiązany jest do wszechstronnego zbadania wszystkich istotnych okoliczności sprawy, przy uwzględnieniu zasad rozkładu ciężaru dowodu i obowiązku stron w postępowaniu dowodowym. Niezależnie jednak od powyższego, w ocenie Sądu, zaskarżona decyzja została wydana prawidłowo, po dokonaniu wnikliwego i całościowego zbadania materiału dowodowego sprawy oraz w granicach przysługującej organowi swobodnej oceny dowodów.

W związku z tym, że penalizacji na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a podlegało jedynie zachowanie powoda w dniach 12 i 31 sierpnia 2015 r. Sąd obniżył karę do przekroczenia, którego Przedsiębiorca dokonał w tych dniach. Wartość przekroczenia przez powoda dopuszczalnego poboru mocy w tych dniach wyniosła 0,555 MW (0,3505+0,2045) w godzinie. Sąd nie kwestionuje wartości mnożnika ustalonego przez Prezesa URE w oparciu o poziom najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej za 1 MW energii elektrycznej na rynku bilansującej (1500 zł). Dokonane w ten sposób obliczenie dało wynik 1665 zł (0,555 x 3000) i do takiej wysokości kara wymierzona przez pozwanego, została przez Sąd obniżona. Według Sądu, kara w tej wysokości mieści się w limicie określonym w art. 56 ust. 3 prawa energetycznego, zgodnie z którym wysokość kary nie może przekroczyć 15 % przychodu Odbiorcy, nie wpłynie też na jego możliwości

finansowe. Nałożona na powoda kara finansowa odpowiada przepisom prawa, a jej wysokość gwarantuje osiągnięcie prewencyjnych i represyjnych celów. Ponadto, zadziałała prewencyjnie dla zapobieżenia powtarzaniu się nagannego zachowania w przyszłości.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 479⁵³ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

W ocenie Sądu, właściwe było w przedmiotowej sprawie zastosowanie do rozstrzygnięcia o kosztach postępowania przepisu art. 100 k.p.c., który pozwala znieść wzajemnie między stronami koszty postępowania, w sytuacji gdy każda z nich uległa w jakiejś części swoim żądaniom.

SSO Dariusz Dąbrowski